

Människan och världen

Sverige

GEOGRAFI

LÄRARHANDLEDNING

PETER GRÖNDAL

Människan och världen, Sverige

Hur hjälper vi eleverna att bäst förstå sin omvärld? Vad behöver de för grundläggande kunskaper för att orientera sig bland all information som de dagligen möter? Hur kan eleverna ges möjlighet att utveckla de förmågor som behövs i vardagen?

Frågorna ovan ligger till grund för detta läromedel; tre böcker i serien *Människan och omvärlden*. Böckerna vänder sig i första hand till elever som kan läsa och skriva lite grann.

Syftet med serien *Människan och världen* är:

- att vara lärobok i ämnet geografi
- att ge struktur och visa viktiga delar av ämnets centrala innehåll
- att genom rikligt med bilder öka förståelsen för texten
- att ge möjlighet till språkträning och att lära in nya begrepp
- att ge förslag på arbetsuppgifter som läraren kan utveckla och anpassa utifrån elevernas kunskaps- och färdighetsnivå
- att visa momenten på ett sätt där läraren kan välja i vilken ordning de presenteras
- att ge eleverna en överblick över sitt lärande genom krysslistan längst bak i boken.

På webbshop.spsm.se finns extra träningsmaterial till läromedlet som du fritt kan ladda ned och skriva ut.

Förslag till att göra undervisningen konkret:

Sverige | sidorna 6–11

Syftet med bokens inledande sidor är att ge en grundförståelse om Sveriges plats på jorden och om begreppet karta. Inled momentet med att konkret visa en jordglob och utforska den tillsammans. Vad är land och vad är vatten? Vad är norrut och vad är söderut? Var bor vi? Vad heter vårt land? Vilket annat land känner eleverna till och var ligger det? Frågor och samtal anpassas efter elevernas förkunskaper. Det är viktigt att eleverna ser formen på Sveriges land och var på jorden Sverige ligger.

Visa därefter en stor Sverigekarta som passar för elevgruppen.

Ta upp begrepp som norr, söder, huvudstad (Stockholm) kust, sjöar och öarna Gotland och Öland. Om eleverna behöver mer träning utöver läroboken kan de arbeta med uppgifter från det fria träningsmaterialet som finns att hämta som pdf på webbshop.spsm.se.

Att bo i Sverige | sidorna 12–23

Visa bilder från hemorten. Vad finns det för byggnader och hus som kännetecknar elevernas hemort? Kyrka, skola, affärer, hus som många familjer bor i och/eller enfamiljshus? Hur bor eleverna själva? Bor eleverna i en stad eller på landet? Samtala om bilderna på bokens sidor om stad, förort och land. Momentet om olika hus kan tränas ytterligare genom sorteringsövningar från träningsmaterialet.

Sveriges natur | sidorna 24–49

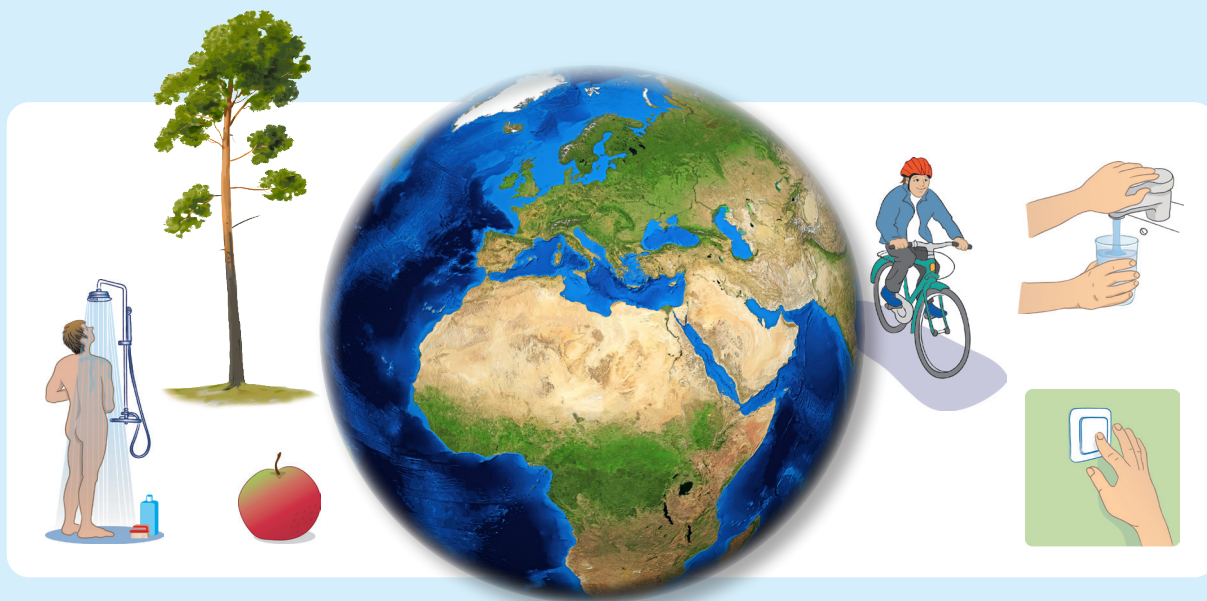
Inled med bilder om naturmiljöerna som du skrivit ut från träningsmaterialet. Visa en bild i taget. Vad ser eleverna på bilden? Hur ser vi att det är en skog? Läraren styr samtalet mot namnet på den naturmiljö som bilderna vill förmedla. Eleverna kan träna på vad naturbilderna visar genom att lägga rätt namnkort under respektive bild. Behandla sedan en naturmiljö i taget genom att läsa och samtala om bokens innehåll. Skriv ut djurbilder och träna djurens namn genom att para ihop korten eller spela memory.

Människan använder naturen | sidorna 50–59

Behandla en naturresurs i taget. Ge många konkreta exempel på vad vi får från naturen och som finns i elevens vardag. Kan vi se något i rummet som kommer från skogen, från odlad mark, från sjöar? Hitta filmer och faktaböcker som befäster kapitlets innehåll.

Spara på naturens resurser | sidorna 60–61

Världens resurser är inte oändliga. Visa på jordklotet eller på en karta, på Sverige som en del av världen. Samtala om hur vi behöver hushålla med naturens resurser i det stora och i det lilla.

Hur kan vi exempelvis spara på el? Vad betyder det att vi återvinner en del saker?

Vad är en återvinningsstation? Hur sorterar vi skräp? Hur kan vi göra hemma? Vad gör vi med papperet i skolan? Kan vi använda matrester till något? Ett förslag på en arbetsuppgift kan vara att eleverna får sortera skräp från sin vardag till olika högar; pappersinsamling, matrester, plast, metall, glas, batterier med mera.

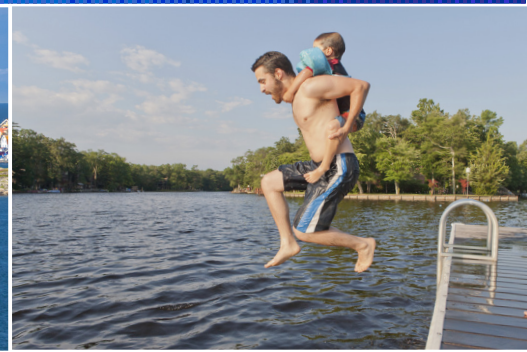

Klimat | sidorna 62–66

Läs och samtala tillsammans om kapitlets innehåll.

Samtala om hur avlångt landet Sverige är. Var bor vi? Bor vi i södra Sverige, i mellersta eller norra Sverige. Hur påverkar det längden på sommaren respektive vintern?

Arbeta vidare om klimatet i träningsmaterialet på webbshop.se.

Du har läst en lärarhandledning till läromedlet *Människan och världen Sverige* som ges ut av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

FAKTA Bok och lärarhandledning

© 2016 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Projektledare: Agneta Holmgren

Manus: Peter Gröndal

Illustrationer: Elisabeth Werngren och Henry Svahn

Fotografier: Gettyimages

Layout: lärobok Anna Hild Design, Lärarhandledning Susanne Högdal

Lärobok:

ISBN: 978-91-28-12142-2

Artikelnummer: 12075

Lärarhandledning:

Artikelnummer: 12075-LH

ISBN: 978-91-28-12143-9

Fler läromedel hittar du i vår webbutik: spsm.se/webbutiken.
Sök på läromedlets namn eller använd QR-koden intill.

Specialpedagogiska skolmyndigheten
Försäljningen
Nygatan 18–20
903 27 Umeå

Telefon: 010-473 57 11
E-post: order@spsm.se
Webbutik: www.spsm.se/webbutiken
Internet: www.spsm.se

